در ماده ۱۹۳ قانون برنامه پنجم به حفظ تالاب ها اشاره شده است. در این قانون آمده شهرداری های شهرهای بالای ۲۰ هزار نفر و شهرهای ساحلی و شهرهای حاشیه تالاب های داخلی در راستای مدیریت پسماند شهری موظف اند تا پایان سال چهارم برنامه، پسماندهای خود را با روش های نوین و فناوری های جدید بازپرداخت کنند، از سال پایانی برنامه هر گونه دفن پسماندهای حاشیه تالاب ها مطلقا ممنوع است.

قانون برنامه پنجم و منع دفن پسماندها در حاشیه تالاب ها

یادداشت شفاهی

مهندس محسن سلیمانی
مدیر طرح حفاظت از تالاب های ایران

۸۰ درصد تالاب ها در معرض بحران و نابودی

بیش از ۸۰ درصد تالاب های کشور در وضعیت بحرانی و خطر نابودی است و علت اصلی آن فقط به کمبود اعتبار برنمی گردد، بلکه توسعه ناپایداری که در حاشیه و حوضه آبریز این تالاب ها ایجاد شده است از عوامل اصلی آن است. وقتی تالاب ها در پایین دست حوضه آبریز قرار گرفته اند بدون توجه به حقابه، شریان های حیاتی آن ها از طریق احداث سدها و اتلاف منابع آب و توسعه های شهری یا بخش کشاورزی که نیاز آبی دارند باعث می شود شاهراه های آبی که به سمت تالاب ها در جریان است قطع شود و این پدیده باعث خشکی و نابودی تالاب ها می شود و علاوه بر آن بسیاری از کارکردهایی که به ساکنان محلی تالاب ها وابسته است به ویژه معیشت، تأمین منابع آبی مطمئن و سالم و محیط زیست سالم را از دست می دهند و در واقع توسعه لجام گسیخته ای که در حاشیه تالاب ها و حوضه آبریز آن ها به وجود آمده از بین رفتن تالاب ها و متضرر شدن ساکنان محلی را به همراه داشته است. در نتیجه حفاظت از تالاب ها باید از چند بعد به خصوص رعایت حقابه ها انجام شود ولی چون اتفاق نیفتاده شاهد بحران در تالاب ها هستیم.

سند نجات تالاب های کشور سال گذشته از سوی سازمان ملل متحد و سازمان حفاظت محیط زیست کشور به طور رسمی رونمایی شد و مفاد اصلی این سند در زمینه خشک شدن تالاب ها و رعایت حقابه تالاب ها بود. با توجه به این که بیش از ۸۰ درصد تالاب های کشور در شرایط بحران هستند اگر شورای عالی آب و نهادهای تصمیم گیرنده آب به شکل جدی به این سند بپردازند به طور قطع این سند می تواند امید بخش باشد و در کنار آن لایحه حفاظت از تالاب ها که مدتی در مجلس معطل مانده است زیرا ابتدا این لایحه در قالب طرح به مجلس فرستاده و مجدد پس گرفته شد و هم اکنون در قالب لایحه در کمیسیون کشاورزی مجلس و در انتظار تصویب آن توسط مجلسیان است. اگر این لایحه تصویب شود با توجه به سیاست های ابلاغی محیط زیست که از سوی رهبری ابلاغ شده است می تواند پشتوانه قانونی خوبی باشد زیرا ما تاکنون برای تالاب ها چنین پشتوانه قانونی نداشته ایم. از طرفی باید مدیریت جدیدی برای تالاب ها تعریف شود زیرا این زیست بوم طبیعی نیازمند برنامه های مدیریتی است و مدیریت تالاب ها برای همه دستگاه های اجرایی لازم الاجرا خواهد بود از این رو اگر این مدیریت حاکم شود بهره برداری از تالاب ها شکل نظام مندی را به خود خواهد گرفت. بیشتر تالاب های کشور با تهدیدهای مختلفی روبه رو هستند اما به تبع آن در مناطقی که با کمبود منابع آب بیشتر مواجه هستند خطر نابودی و خشکی آن ها را بیشتر تهدید می کند. هامون و ارومیه از نمونه های بارز این تالاب ها هستند که به سوی نابودی در حرکت هستند. پس باید تلاش کنیم که این زیست بوم طبیعی را که حیات طبیعت به آن ها بستگی دارد حفظ کنیم.

خبر

شروعی جهادگونه برای حل مسائل محیط زیست

سیدمحمد مجابی با بیان دلایل مختلف اهمیت ابلاغ سند سیاست های کلان محیط زیست توسط مقام معظم رهبری اظهار کرد: ابلاغ این سیاست ها شروع یک حرکت جهادگونه برای حل مسائل محیط زیست در کشور است. به گزارش تسنیم، معاون توسعه مدیریت، حقوقی و امور مجلس سازمان حفاظت محیط زیست در تبیین چگونگی تدوین اسناد کلان به مراحل مختلف آن یعنی توجه به فلسفه، اصول کلی و دکترین اشاره کرد. وی افزود: در دکترین توسعه، توسعه پایدار باید نهادینه شود و آن چه که در این دکترین باید مورد توجه قرار گیرد سیاست های کلی است. رئیس کمیته محیط زیست مجمع تشخیص مصلحت نظام دوره موثر برای ارزیابی این سیاست های کلی را ۱۰ سال اعلام کرد و آن را به دلیل جلوگیری از تغییر جهت ها در دولت های مختلف دانست. مجابی درباره زمان آغاز به کار کمیته و کارگروه های زیرمجموعه آن گفت: این کمیته ها دو سال پیش با دستور رئیس مجمع تشخیص مصلحت و با حضور نمایندگان قوای مختلف و دانشگاه ها تشکیل شد. رئیس کمیته محیط زیست مجمع تشخیص مصلحت نظام اولین دستور کار این کمیته را شناسایی وضعیت موجود محیط زیست کشور برشمرد که در قالب پیشنهاد اولیه به دفتر مقام معظم رهبری ارسال شد و با اصلاحات ایشان این فرآیند ادامه یافت. وی درباره اهمیت تهیه این سند هم اظهار کرد: آن چه اهمیت دارد این است که این سند به لحاظ زمانی در آستانه تدوین برنامه ششم ابلاغ شد و باید در این برنامه ساری و جاری شود.

شرکت معدنی امیرسنگان پارسیان
در نظر دارد نسبت به واگذاری کلیه امور مربوط به استخراج پیش فراوری و حمل تامحل سایت سنگ اهن پلاسری از محدوده های دارای مجوز خویش از طریق مناقصه عمومی و براساس شرایط مندرج در اسناد مناقصه به پیمانکاران ذیصلاح اقدام نماید لذا بدینوسیله از کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که دارای سوابق معتبر و امکانات مکفی و قابل قبول در زمینه فوق می باشند دعوت بعمل می آید جهت دریافت اسناد مناقصه و تحویل پاکت های مربوط به پیشنهاد قیمت از تاریخ درج اگهی بادردست داشتن فیش واریزی به مبلغ ۱۰۰۰۰۰۰ ریال به حساب ۵۱۹۵۳۶۳۷۰۳ بانک ملت به نام شرکت گروه معادن امیر سنگان پارسیان (سهامی خاص) به مدت ۵ روز به ادرس ذیل مراجعه نمایند مشهد: بلوار خیام خیابان نسترن نسترن ۱۸ پلاک ۱۰۷ تلفن ۳۷۶۱۰۵۹۶
۹۴۴۷۱۶۳۹/ق

خطر نابودی بیخ گوش تالاب های کشور

سراب تالاب

طرح احیای تالاب ها مراحل نهایی خود را در مجلس می گذراند

مریم خدیوی- در بند ششم سیاست های کلی محیط زیست که رهبر معظم انقلاب چند روز پیش ابلاغ کردند بر "تهیه اطلس زیست بوم کشور و حفاظت، احیا، به سازی و توسعه منابع طبیعی تجدید پذیر مانند دریا، دریاچه، رودخانه، مخزن سدها، تالاب، آبخوان زیرزمینی، جنگل، خاک، مرتع و تنوع زیستی به ویژه حیات وحش و اعمال محدودیت قانونمند در بهره برداری از این منابع متناسب با توان اکولوژیک (ظرفیت قابل تحمل و توان بازسازی) آن ها بر اساس معیارها و شاخص های پایداری، مدیریّت اکوسیستم های حساس و ارزشمند از قبیل پارک های ملّی و آثار طبیعی ملّی و حفاظت از منابع ژنتیک و ارتقای آن ها تا سطح استانداردهای بین المللی" تاکید شده است.

این در حالی است که ایران ۲۵۰ تالاب با مساحت حدود ۲/۵ میلیون هکتار دارد که از این تعداد تالاب به مساحت یک میلیون و ۴۸۱ هزار و ۱۸۷ هکتار در کنوانسیون رامسر ثبت شده و اهمیت بین المللی دارند. از تالاب های بین المللی ایران هفت تالاب در کرانه دریای خزر، پنج تالاب در کرانه خلیج فارس، یک تالاب در کرانه دریای عمان و ۹ تالاب در استان های داخلی کشور قرار دارد و یک تالاب مرزی هم وجود دارد. بی شک یکی از شگفت انگیزترین اعجازهای طبیعت که نقش بی بدیلی در حفظ و حراست از آبزیان، گیاهان، جانوران و در ابعاد گسترده تر در انسان ها دارد همین تالاب هاست.

تالاب های ایران علاوه بر مزیت زیست محیطی محل زندگی و زاد آوری بیش از ۱۴۰ گونه از پرندگان مهاجر و بومی است که این رقم معادل یک سوم پرندگان کل کشور است. به دلیل اهمیت این زیست بوم طبیعی در سال ۱۹۷۱ کنوانسیون رامسر برای حفاظت جهانی از تالاب های کشورهای عضو برای اولین در ایران منعقد و تشکیل شد. هم اکنون این کنوانسیون ۱۶۴ عضو دارد که ایران هم یکی از اعضای آن است اما متأسفانه به دلیل بی توجهی به زیست بوم طبیعی، تالاب های کشور دچار بحران شده و کارشناسان این حوزه بر این عقیده اند که به ۸۰ درصد تالاب های کشورمان آسیب جدی ناشی از خشکی وارد شده که همین موضوع زنگ خطری برای مسئولان بود که لایحه حفاظت، احیا و مدیریت تالاب های کشور را به مجلس ارائه دهند. به تازگی هم مقام معظم رهبری سیاست های کلی محیط زیست را برای ساماندهی زیست بوم های طبیعی موجود کشور ابلاغ کردند.

محمدی کارشناس تالاب نیز در این باره به خراسان گفت: سازمان محیط زیست از وضعیت نامناسب تالاب ها ابراز نگرانی کرده و کمبود آب در تالاب های کشور را تهدید جدی برای حیات آن ها می داند که باید گفت نبود مدیریت در منابع آب عامل اصلی نابه سامانی وضعیت تالاب هاست که در لایحه ای که هم اینک برای حفاظت از تالاب هاست به این مسئله اشاره شده است اما باید عزم جدی برای احیای تالاب ها وجود داشته باشد. دکتر ریاضی، استاد دانشگاه علوم و تحقیقات محیط زیست هم که نظرش رعایت حقابه های تالاب هاست به خراسان گفت: حیات تالاب ها به آب بستگی دارد و آن ها با آب زنده هستند.

زیرا تالاب ها در پایین ترین نقطه از حوضه های آبریز قرار دارند و بیشترین حجم آب هایی که در حوضه های آبریز زه کشی می شود به تالاب ها سرازیر می شود. متأسفانه در بالا دست حقابه ها رعایت نمی شود و بدون ملاحظات آب مصرف می شود، پس اگر حقابه تالاب ها رعایت نشود، قطعاً مرگ تالاب ها را به دنبال دارد. این کارشناس تالاب متذکر شد: اگر بخواهیم مدیریت آب در تالاب ها را به معنای واقعی عملیاتی کنیم ابتدا باید مانع هدر رفت آب در بخش کشاورزی شد و شیوه های آبیاری علمی را به کار گرفت. از طرفی تالاب ها با کمبود آب دچار بحران شده اند و آلودگی هایی که به آن ها وارد می شود این بحران را تشدید می کند. از این رو حیات جانوران و گیاهان تالابی هم در معرض خطر است.

به گزارش مهر، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست گفت: ایران در زمینه برداشت بیش از حد ظرفیت از ذخایر، از متوسط جهان هم پایین تر است و به لحاظ برداشت از منابع آب زیرزمینی رتبه اول را در دنیا داریم. این مسئله از مهم ترین چالش های ماست که باعث خشکسالی، کم آبی و نابودی تالاب ها شده است.

ابتکار یادآور شد: ابلاغ سیاست های کلی، خط مشی روشن تر را در محیط زیست ترسیم کرد که می توان با بهره گیری از آن به تالاب ها حیات دوباره بخشید. پیر موذن، عضو هیئت رئیسه فراکسیون محیط زیست همسو شدن لایحه حفاظت و مدیریت تالاب ها را با ابلاغ سیاست های کلی محیط زیست اتفاق مبارکی برای نجات تالاب ها دانست و به خراسان گفت: طرح احیای تالاب ها که در قالب لایحه مراحل نهایی خود را در مجلس می گذراند تا ۱۰ سال آینده قابل اجرا خواهد بود. لایحه مذکور قانون جامع و کاملی دارد که با مسائل روز محیط زیست مرتبط است و با تصویب آن می توان امیدوار به خروج تالاب ها از وضعیت فعلی بود. نابودی تالاب ها ناشی از رفتارهای افراط گرایانه و کوتاهی برخی مسئولان بود که اکنون دچار چنین وضعیتی شده اند اما دولت کنونی در تلاش است که این زیست بوم طبیعی را نجات دهد. مهندس محمد سلیمانی مدیر طرح حفاظت از تالاب های ایران نیز در این باره به خراسان گفت: هم اکنون خلاء های مختلفی در زمینه حفظ تالاب ها در کشور وجود دارد که باید این خلاء ها پر شود و در واقع این زیست بوم طبیعی برای حفاظت هیچ قانون مناسبی ندارد. از این رو سیاست های ابلاغی محیط زیست که از سوی رهبری ابلاغ شده است می تواند پشتوانه قانونی خوبی باشد به خصوص که حقابه تالاب ها به شکل رسمی شناخته شود.

وی افزود: پروژه ها و دستگاه های توسعه ای ملزم به رعایت حقابه ها در پایین دست تالاب ها نبودند که قطعاً این الزام هم در لایحه و هم در سیاست های کلی پیش بینی شده است که به طور یقین محمل قانونی مناسبی پیدا می شود که تالاب ها حفاظت شود. دستگاه های توسعه ای ملزم می شوند در اجرای توسعه پروژه ای ملاحظات زیست محیطی و حقابه تالاب ها را لحاظ کنند. در بخش کشاورزی اتلاف منابع آب و مدیریت تولید منابع آب و تأمین حقابه از سوی آن ها بحثی است که به آن توجه شده است. به گفته این مقام مسئول مدیریت جدید برای تالاب ها ضرورت دارد بدین معنا که مدیریت حفاظت از تالاب ها وظیفه یک دستگاه به تنهایی نیست ووزارت نیرو، جهاد کشاورزی، مردم و جوامع محلی باید همگام با هم درگیر این فرآیند شوند و با مشارکت خود آن را مدیریت کنند. کنوانسیون رامسر به شش تالاب در معرض خطر و نابودی کشورمان هشدار داده است که در فهرست «مونترو» کنوانسیون رامسر قرار دارند، تالاب های «شور گل، یادگارلو»، «مجموعه تالاب انزلی»، «شادگان، خور موسی»، «تبریز و کمیجان»، «انتهای جنوبی هامون پوزک» و «هامون صابری و هامون هیرمند» از جمله این تالاب ها هستند.

■ **سالانه یک درصد از تالاب های جهان از بین می رود**

مدیر طرح حفاظت از تالاب های کشور گفت: بسیاری از کشورها حتی کشورهای توسعه یافته، تجربه ناموفقی در از بین رفتن تالاب ها داشتند، زیرا بر اساس آمار کنوانسیون رامسر سالانه یک درصد از تالاب های دنیا از بین می رود. وی اظهار کرد: کشورهای توسعه یافته زودتر زنگ خطر را به صدا در آوردند و تلاش کردند تالاب های خود را احیا کنند. کشورهایی نظیر آمریکا، کره جنوبی، استرالیا و سوئیس با تلاش، تالاب های خود را به وضعیت طبیعی برگرداندند.

گفت و گو

عضو هیئت رئیسه فراکسیون مجلس:

طرح و لوایح مختلف تاکنون چاره ساز نبوده است

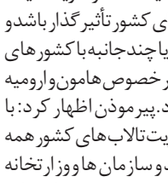

هروی زاده- اگر به احیای تالاب ها و حفاظت از آن ها توجه نشود، طبق پیش بینی های انجام شده تا ۳۵ سال آینده نه فقط وضعیت همه تالاب ها، بلکه سفره های آب زیرزمینی ایران اسفبار و نگران کننده می شود و سراسر ایران به سرزمین کویری تبدیل خواهد شد. کمال الدین پیرموذن، عضو هیئت رئیسه فراکسیون محیط زیست مجلس ضمن بیان این مطلب به خراسان افزود: برای نجات تالاب ها، طرح و لوایح مختلفی ارائه شده اما تاکنون چاره ساز نبوده است اما در تیرماه سال جاری لایحه ای به مجلس ارائه شده است که وزارت نیرو، جهاد کشاورزی و سازمان حفاظت محیط زیست باید همسو با یکدیگر برای حفظ و احیای تالاب ها تلاش کنند و هم اکنون لایحه حفاظت، احیا و مدیریت تالاب های کشور در کمیسیون کشاورزی مجلس مراحل پایانی خود را می گذراند تا به صحن علنی برود. این لایحه برگرفته از تجارب چندین ساله صاحب نظران این حوزه است و به لحاظ پیش بینی ها و دیدگاه های موجود و با توجه به مشکلات آبی و تالابی کشور، این لایحه از سوی دولت تدوین شد. وی افزود: احیای تالاب ها و حفاظت از آن ها از حقوق اصلی مردم است، هرچند بار فتار پرهیز کارانه و تزریق قطره ای اعتبار و بودجه نمی توان به اجرای این طرح چندان امیدوار بود اما این انتظار وجود دارد که بتوانیم از محل دیگر منابع و با همکاری میان بخشی نهادها و مسئولان بخش های مختلف، تالاب ها را احیا کنیم و مانع نابودی آن ها شویم. دبیر فراکسیون محیط زیست مجلس گفت: همچنین با توجه به سیاست های کلی محیط زیست که از سوی مقام معظم رهبری ابلاغ شده است، می توان امیدوار به رفع مشکلات تالاب ها بود و این سیاست ها و تقویت لایحه مذکور می تواند در احیای تالاب های کشور تأثیر گذار باشد و حتی با کنسرسیوم های دوجانبه و یا چندجانبه با کشورهای همسایه مانند افغانستان و ترکیه در خصوص هامون و ارومیه می توان کارهای بزرگی انجام داد. پیرموذن اظهار کرد: با تصویب لایحه حفاظت، احیا و مدیریت تالاب های کشور همه بخش ها باید ملزم به این کار شوند و سازمان ها و وزارتخانه های مرتبط با آن باید به آن متعهد شوند و به رفع خلاء های قانونی بپردازند زیرا تالاب ها در حفظ محیط زیست بسیار تأثیر گذار هستند و یکی از عوامل ایجاد ریزگردها در کشور می تواند نابودی تالاب ها باشد، زیرا تالاب ها در جلوگیری از ریزگردها نقش مهمی دارند و اگر نمک های تالاب ارومیه با ریزگردها در هم آمیخته شود و تلاشی برای جلوگیری از آن نکنیم، این ریزگردهای نمکی به سوی تهران و شرق کشور خواهد آمد که سلامت شهروندان را تهدید می کند.

جدول
شماره ۶۴۲۴

طراح جدول: مجید شادروح

افقی: ۱- کنایه از آدم بد شانس. ۲- ناتوان، عاجز- بها- مطمئن- صحرا- چیزها. ۳- مساوی عامیانه- مقام، شأن- تن- حس- تخته چوبی مسطح و قطور. ۴- اسم- شیوا- یک پنجم- رسوم، سنن. ۵- درخت اعدام- سردار ملی- پژواک- چای خارجی. ۶- تکرار آن بیماری کمبود ویتامین ب است- نام پسرانه به معنی پدر کوچک- لحظه- چه کسی است؟- نظر. ۷- عادت- از گل ها- وسایل نوزاد- ماه کامل. ۸- رود اروپا- پیچ وتاب- نیتروژن- جایز. ۹- پشیمانی- لوس- خالص- روش- روشنایی. ۱۰- جمع درس- بعضی از آن کوه می سازند- امر به آمدن- از سوزنی برگان- دم
۱۱- .....منت از حاتم طایی نبرد-

عمودی
۱- ملعون ابدی- جواد. ۲- سرمایه جاودانی- برداشت محصول- گوهرها. ۳- راز- لوله تنفسی- صاف و زلال ۴- همسایه- از حواس پنجگانه. ۵- گناه ها- ویژه نامه چهارشنبه خراسان. ۶- گله گوسفندان- تالار- ویتامین جدولی. ۷- نفس خسته- درجه- قوت غالب. ۸- در گل ها کیسه کوچک حاوی دانه گرده را گویند- یکه. ۹- ملزم- پرنده آش سردکن. ۱۰- خیروبرکت- پادشاه، امیر- صوت گوسفند. ۱۱- اشاره به دور- پنجمین- نقره. ۱۲- همراه دشت- آهو. ۱۳- آموزگار- ظرف سفالی آب. ۱۴- آب دیده- سرشت، خوی- جهت. ۱۵- یادداشت- همدم و آشنا- لوله گوارشی. ۱۶- ویرایش- دستکاری هنری عکس. ۱۷- دهلیز- هستی. ۱۸- فتنه- بالاپوش بلند- عادت. ۱۹- تظاهر- سازتیره- مهمانی، جشن. ۲۰- مایملک- لوله گیاه.

حل جدول شماره ۶۴۲۳

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۱	ح	و	ا	ر	ی		ی	و	ن		س	ر	ا	ب		چ	ا	ل	ی	ز
۲	ل			ی	ت	ه		ی	ر	ا		ا	و	ن	د		س	ی	س	ی
۳	ی	ن		م	ی	ن	و		س	ر	ب		ت	ی	ا	ر		ک	ا	ت
۴	م	ی	ر		م	د	ا	ل		د	ا	س		ه	ی	ت	ر		ر	و
۵	ه	م	ت	ا		ل	ر	ز	ش		ک	ا	م		م	ی	ک	ا		ن
۶	ا	و	ر	د		ه	و	م	ن	س	ی	د	ی		ل	ی	م	ا		
۷	ک		ش	ا	ک	ر		م	ی	م		ه	ر	ا	ت		ن	ک	ی	ن
۸	ت	م		م	ا	ا	م		ت	ا		س	و	ل	ه			ا	م	م
۹	ی	ا	ر		ن	و	ا	ر		ه	م	ر		ر	ک	ی	ک		ا	ر
۱۰	پ	ی	م	ه		ز	ا	ل	ا	ر	ی	ش		ه	ر	ا	س			ا
۱۱	ه	و	ی	د	ا		ه	ا	م	ا	م		ز	ب	ر		ک	ل	م	ا	ت

آگهی مزایده فروش ۱۲ دستگاه ماشین آلات و تجهیزات کارگاهی فرسوده اداره کل راه و شهرسازی خراسان رضوی
اداره کل راه و شهرسازی خراسان رضوی برابر مجوزهای صادره از وزارت راه و شهرسازی درنظر دارد نسبت به فروش ماشین آلات راهسازی (گریدر، غلتک و تراکتور) و سایر تجهیزات کارگاهی فرسوده موجود در انبار کارگاه جدید واقع در کیلومتر ۲۰ جاده قوچان جنب اداره راه و شهرسازی مشهد از طریق مزایده عمومی اقدام نماید. طالبین می توانند در صورت تمایل در روزهای ۳ و ۴ و ۹۴/۹/۵ جهت بازدید و اخذ برگ شرایط شرکت در مزایده به آدرس اعلام شده مراجعه نمایند.
روابط عمومی اداره کل راه و شهرسازی خراسان رضوی
آ/۹۴۳۶۹۴۳۳

تحلیل های روز را رصد کنید
www.Rasad.org
پایگاه تحلیلی دفتر پژوهش روزنامه خراسان

۹۴۳۷۲۵۱۴/م